

Rapport efter revidering av anvisningar för Mentaltest

Arbetsgruppen för revidering av gällande anvisningar för Mentaltest (2010-01-01) överlämnar efter slutfört arbete nedanstående rapport.

Innehåll:

1. Sammanfattning av arbetsgruppens slutsatser
2. Beskrivning av uppgiften
3. Arbetsgruppens deltagare
4. Gruppens arbetssätt och målsättning
5. Redovisningar under arbetets gång
6. Sammanfattning av enkät MT domare och remissvar rasklubbar
7. Slutsatser av enkät och gruppens egna erfarenheter
8. Förslag till förändringar i mentaltestet

1. Sammanfattning av arbetsgruppens resultat

Revideringsgruppen anser att gällande mentaltest i allt väsentligt uppfyller de krav som kan ställas på ett test vars främsta syften är att ge uppfödare och hundägare information om hundens mentala egenskaper.

Vår generella målsättning i avelsarbetet måste rimligen vara en höjd kvalitetsnivå avseende mental status. För att understödja detta arbete är det viktigt att hålla kravet för godkännande på en nivå som i viss mån säkerställer en hund med ett komplett spektrum av egenskaper.

Under perioden 2007 till 2010 har resultatet dock blivit 10 % fler godkända hundar. Det har dock aldrig varit meningen att kraven för en godkänd mentaltest skulle vara lägre än tidigare. Skillnaden nu är bl a att i ”gamla MT” kunde hunden få minuspoäng (de blev bestraffade) – vilket inte kan ske med nuvarande test. I dagens test kan dock hund med väsentliga brister i någon del ändå bli godkänd.

Arbetsgruppen vill få fram ett test som ger en mer komplett hund – d.v.s den ska kunna kämpa om föremål, ha bra gripande men även kunna koncentrera sig, ha bra anpassningsförmåga, liten mängd rädslor mm.

Gruppen föreslår:

– Mentaltestet behålls i sin nuvarande form med smärre förändringar (Se även punkt 8)

– Vi behåller nuvarande poänggräns för godkänt men att det fordras minimipoäng på den beskrivande delen (68 poäng) och bedömningsdelen (215 poäng). I jämförelse med nuvarande krav kommer den föreslagna ändringen att innebära en liten skärpning av kraven för att mera motsvara den nivå för godkännande som var i den gamla korningen. Dock har redan införda (2010-01-01) justeringar i ”del 1” påverkat godkännandenivån i positiv riktning.

- P.g.a. ett antal inträffade incidenter med hundar (angrepp, bitskador etc) föreslås en utökning av dokumentationen vad avser social självsäkerhet. Tillägg i protokollet under kryssrutorna med nya rutor som kompletterar ifall det är fråga om rädsla eller hot/imponerbeteende i samband med hanteringen.
- Kvalitetssäkring hanteras inom Resursgruppen på sätt som redan skett vid resursgruppsmötet i januari (Södertälje) och i november (Upplands Väsby) där vi kunde konstatera att det främst handlar om att besiktiga banor, genomföra kompletterande utbildning och/eller repetitionsutbildning av de viktigaste funktionärerna. Ett antal muntliga rapporter som kommit revideringsgruppen till del styrker den uppfattningen.
- En projektgrupp tillsätts med uppgift att ta fram utbildningsunderlag som ska vara klart till hösten 2011 och som kan användas i kompletterings- och vidareutbildning av funktionärer inför reviderat MT 2012-01-01.
- Ett antal smärre förändringar gällande nyckel för rädsla, socialt samspel, konkurrens om föremål och kontaktvillighet föreslås. Ytterligare förslag finns om förändringar i text vad avser anvisningarna och dessa gäller främst avsnittet ”Allmänt”

2. Beskrivning av uppgiften

Utskottet avel och Hälsa tillsatte revideringsgruppen under hösten 2009 men den formella starten för gruppens arbete var 2009-10-02 i och med det första mötet gruppen genomförde.

Revideringsgruppen skulle:

- studera statistik och vid behov föreslå förändringar i anvisningar och nycklar så att bättre spridning av ”kryssen” åstadkoms
- säkerställa att vi mäter/bedömer rätt saker/egenskaper utifrån de uppsatta definitionerna (bifogas)
- informera och inhämta synpunkter från berörda (särskilt rasklubbar)
- skapa modell för kvalitetssäkring

Gruppen har löst uppgiften genom att:

- studera statistik från 2010-01-01 för att se om de förändringar som vidtagits då har gett något resultat vad avser ”spridning av kryssen”
- Genomfört enkät till samtliga MT-domare

5. Redovisning under arbetets gång

Vi har fortlöpande orienterat Mentalkommitten och utskottet Avel o Hälsa om vårt arbetsläge. Rasklubbarna har orienterats via utskick från Avel o Hälsa samt vi rasklubbsmöte i april 2010. En artikel om mentaltest publicerades i tidningen Brukshunden.

Remiss har skickats till avelssamordningsgruppen för att tas upp vid deras möte med rasklubbarna.

Samtliga rasklubbar har fått den slutliga remissen i mitten av december 2010.

6. Sammanfattning av enkät MT domare och remissvar rasklubbar

Enkäten till MT-domarna omfattade fem frågor där vi främst ville veta deras åsikt om de olika momentens värde för den totala bedömningen, gränser för godkännande samt att vi efterlyste förslag till förändringar och förbättringar.

Cirka hälften av domarna svarade och de viktigaste synpunkterna var:

- Kontaktvillighet – där man ansåg att det gick för snabbt och slarvigt ibland
- Socialt samspel – det ansågs att det fanns många dåliga utföranden
- Samarbete – otydligheter om vad som menas med exempelvis ”inom tidsgränsen”
- En majoritet tyckte att kraven för godkännande behöver ökas
- Cirka hälften av alla domare ansåg att en uppdelning i del 1 och del 2 med visst krav var OK.

Remissen till rasklubbarna innehåller ett antal frågor – bl. a:

- Hur används utfall av MT resultaten i Er rasklubb för att förbättra rasen?
- Behov av förändringar i nuvarande test – Vad saknas?
- Kvalitetsäkring av era arrangemang, hur genomför Ni detta idag?

Vi fick svar från sex rasklubbar och förutom en del allmänna synpunkter och tyckande så identifierades främst:

Bitstocken var inte populär i några rasklubbar

Intresset för MT kan svalna om för få hundar blir godkända

Tungdragen släde

Ointresse vid röret (uthållighet)

Hantering

Införande av underlagstest

Hund av icke-brukshundsras får delta i mån av plats

7. Slutsatser av enkät och remiss samt gruppens egna erfarenheter

Arbetsgruppen anser att den ringa mängden förslag och synpunkter ger stöd för uppfattningen att testet i sin nuvarande utformning är – i allt väsentligt – bra. Efter förändring av godkännandegränser och justeringar av text samt smärre ändringar i nycklar och anvisningar bör anvisning och nyckel kunna fastställas för nästa regelperiod.

Analysen av statistiken (genomförda prov under 2010) visar att antalet testade hundar inte är tillräckligt stort för att ge en säkrad information att förändringar i nycklarna gett önskad effekt. Bäst kan tendenser ses för exempelvis ”samarbete” då förändringar i nyckeln gett en förskjutning av antalet hundar från ruta 1 till ruta 2.

I bestämmelser för korning anser vi att p. 5 ska kompletteras med ”Hund av icke brukshundras får delta i korningens mentaltest i mån av plats”.

I övrigt hänvisas till mer detaljerade synpunkter och förslag i p. 8.

8. Förslag till förändringar i mentaltestet

Revideringsgruppen föreslår följande förändringar i ”Bestämmelser för korning”

P 6. Villkor för deltagande:

Hund av ras för vilken SBK inte har avelsansvaret äger rätt att delta på korningens mentaltest i måna av plats – jämför P 11 ”Maximering av antalet deltagande hundar”.

P 15. Titeln Korad:

För godkänd mentaltest krävas att hunden:
efter 18 månaders ålder vid officiell mentaltest erhållit + 300 poäng och inte kryssats i någon ruta med kursiverad text. Förutom minimipoängen skall poängfördelningen minst vara 68 poäng i del 1 (Samarbete – Uthållighet) samt minst 215 poäng på resterande del i protokollet.

Hunden kan även uppnå ett ”väl godkänt” resultat, vilket innebär 480 poäng eller högre.

Texten ”hunden är höftledsröntgad med officiell avläsning resultat A eller B” tas bort.

Revideringsgruppen föreslår följande förändringar i "Anvisningar Mentaltest":**Allmänt**Provdagen:

Stryk meningen med provhund. Erfarenhetsmässigt används inte detta förfarande överhuvudtaget.

Test vintertid:

Det är av stor vikt att det finns tillgång till test under vintertid för att få en jämnare spridning av tillfällen under året.

Om test arrangeras vintertid måste följande beaktas:

Förberedelser måste göras innan tjälen går i marken, dvs. arrangemang för förföljande och gripande, ex hål i marken.

Snödjup och temperatur får dock inte vara sådana att genomförandet av testen påverkas.

Hänsyn måste också tas till funktionärerna. Det rekommenderas därför inte att tester genomförs i djup snö eller vid kraftig kyla.

Observera att när MT genomförs i snö skall capen (socialt samspel) och trasor till förföljande och gripande vara i kontrast mot snön, dvs. mörkfärgade.

Snöskottning för upprätthållande av transportvägar måste genomföras.

Lämplig terräng:

Ta bort texten om appellplan.

Avreaktion:

Längre tid – 30 sekunder på "händelseplatsen" sedan gå direkt fram till hotet. Många hundar reagerar med ny rädsla när föraren stannar halvvägs.

Kontaktvillighet:

Vi delar inkomna synpunkter och har formulerat mer noggrant hur detta moment bör gå till.

P 5. TL hälsar på hunden genom att prata och därefter klappa den.

P 6. TL tar ny kontakt med hunden och tar en kort promenad (ca 10m) – vänder sig mot föraren och gör halt samt klappar om hunden.

P 7. Hanteringsordning – huvud, bål, benen och tänderna

Gripa:

Utförandet i ”Samarbete, lek och konkurrens om föremål” förändras så att den passiva delen i genomförandet av gripande (mom. 8) tas bort. Motivet för detta är att det kommer in mycket erfarenhetsmässiga beteenden hos hunden men även det faktum att flera hundar är tränade i IPO och skydds och har därmed ett naturligt släppande i denna situation. Dessa hundar prövas alltså inte i passivitet. Än viktigare kan vara att icke tränade hundar blir ”fundersamma” när TL blir passiv.

Förföljande:

Texten om ”appellplan” tas bort då det är en förlegad uppfattning att hunden blir hämmad på den platsen. Dessutom är det rent praktiskt ofta lämpligt att förlägga t ex kontakt, hantering, samarbete och konkurrens om föremål på en jämn och fin gräsmatta.

Samarbete:

Texten ”inom tidsgränsen” tas bort.

Uthållighet:

Momentet har diskuterats mycket och förslag finns om att ersätta trasan med boll och röret med lastpall eller matta. Vi anser att ersättningsförslagen främst hör hemma i lämplighetstest där momentet kan prövas fler gånger på rad och hunden får lyckas efter varje gång. Utöver tidsaspekten i MT så anser vi att det finns felkällor i alternativförslagen - t ex att hunden får tag i bollen (provet avslutas) eller stöter till den så att den rör sig och då får ”feedback” som gör att den fortsätter försöka.

Socialt samspel:

Figurantarbetet är främst en utbildningsfråga. Revideringsgruppen tycker dock att det i huvudsak fungerar bra.

I samband med utbildningar/konferenser bör vi ta tag i utförandet – främst vad avser: hur vi fångar hundens intentioner, uppmuntrar hundens tendenser eller agerande samt hur vi väntar och ser om hunden ”bjuder in”.

Revideringsgruppen föreslår följande förändringar i "Nyckel Mentaltest fasställd 2010-01-01":

Nedan text är förslag som behöver genomarbetas så att de blir tydliga och uppfattas på samma sätt av alla. Detta kan ske vid en konferens med exempelvis resursgruppen.

Samarbete:

2. "Inom tidsramen" tas bort
4. kommer tillbaka med tidsfördröjning

Gripa:

Under "hålla i" på 5 m resp 40 m blir den nya lydelsen:

- 1 Griper ej
- 2 Löst bett, tappar taget vid upprepade tillfällen
- 3 Byter tag upprepade gånger
- 4 Byter tag vid något tillfälle
- 5 Fast bett alt växlar till bättre bett 1 ggr som bibehålls.

Under "slita/dra" föreslås följande text i ruta 1-5:

- 1 Håller ej
- 2 Håller men drar inte emot
- 3 Växlar mellan att hålla och dra
- 4 Drar emot under huvuddelen av momentet
- 5 Drar emot under hela momentet

Social självsäkerhet:

I nyckeln för social självsäkerhet anser vi att denna bör kompletteras med information i form av kompletterande rutor avseende hot/imponerbeteende. De kompletterande rutorna avser hantering och ska redovisas i en intensitetsskala från inga hot/ imponerbeteenden via kroppshot till bett. Vissa beteende avses bli diskvalificerande.

Socialt samspel:

Gruppen föreslår ny skrivning i rutorna 2-5 för att erhålla bättre spridning.

- 1 Svarar ej på lekinviter
- 2 Svarar svagt (tittar, viftar på svansen)
- 3 Svarar på lek och lekinviter
- 4 Spelar med/är aktiv
- 5 Inbjuder (passiv figurant)

Rädsla:

Gruppen föreslår att de olika rutorna i nyckeln för rädsla kompletteras med beskrivningar som avser passiv rädsla.

- 1 Mkt rädd, flera flykter eller blir passiv/låser sig
- 2 Rädd, enstaka flykt, flyktstarter/flyktstart/låg kropp, svans, flera munslickningar, hässjning
- 3 Viss rädsla, u-man, pendlar, sänkt intensitet/ngt låg kropp, svans, munslick
- 4 I stort orädd, enstaka u-man eller intensitetssänkning/låg kropp, svans, munslick kan förekomma vid enstaka tillfällen
- 5 Helt orädd, inga inslag av rädslebetenden